

Lisaboa Houbrechts

la Operte

× OPERA BALLET
VLAANDEREN

VAKKE POES; OF HOE GOD VERDWEEN

SEIZOEN 22/23

TEKST & REGIE

Lisaboa Houbrechts

MUZIEK

Recitatieven, aria's en koralen van J. S. Bach
uit *Johannespassie*, BWV 245
Aria *Erbarme dich* uit *Matteüspassie*, BWV 244

MUZIKALE LEIDING & ARRANGEMENTEN

Pedro Beriso

SPEL & ZANG

Stefaan Degand, Vake Poes
Elsie de Brauw, Moeke Poes
Pieter Ampe, Pater Haagbraag, nonkel Paul
Eddie May Dumont, de Kleindochter aller
Kleindochters
Jules Dorné, jonge Vake Poes, punker
Driss Vandekerckhove, schooljongen, punker
Ferre Vereecken, schooljongen, punker
Wolf De Graeve, broeder, nazi, de jonge papa
Boule Mpanya, evangelist
Elisa Soster (sopraan), broeder, schooljongen,
punker
Zofia Hanna (mezzosopraan), broeder, mama,
nazi, punker
Philippe Thuriot (tenor), broeder
Alberto Martínez (bas-bariton), broeder,
Jezus, meester Cremers

ARRANGEMENTEN VOOR ACCORDEON & TENOR

Philippe Thuriot

COMPOSITIE & REALISATIE MUZIEKSCORE

Bert & Stijn Cools / granvat

SCENOGRAFIE & POPPEN

Filip Peeters

KOSTUUMONTWERP

Oumar Dicko

LICHTONTWERP

Fabiana Piccioli

DRAMATURGIE

Hildegard De Vuyst

MUZIEKDRAMATURGIE

Piet De Volder

ORKEST (OPNAME)

Symfonisch Orkest Opera Ballet Vlaanderen

LICHTTECHNIEK

Bennert Vancottem

GELUIDSTECHNIEK

Brecht Beuselincx

UITVOERING KOSTUUMS

Oumar Dicko i.s.m. kostuumatelier Toneelhuis
Kathleen Van Mechelen, Kasia Mielczarek,
Lieselot Osselaer, Monique Van Hassel

UITVOERING DECOR & POPPEN

Filip Peeters i.s.m. atelier FroeFroe (Marc Maillard)
en decoratier NTGent

STAGE REGIE-ASSISTENTIE

Lieselot Siddiki

STAGEMANAGER

Jan Mergaert

SPREIDING

Helena Elshout / laGeste

PRODUCTIE

laGeste

PRODUCTIELEIDING & BEDIENING BOVENTITELS

Marieke Cardinaels
Valerie Desmet

COPRODUCTIE

Opera Ballet Vlaanderen (BE), Toneelhuis (BE),
Le Phénix Scène nationale de Valenciennes (FR),
MC 93 (FR), Opéra de Lille (FR), Holland
Festival (NL)

Met dank aan De School van Gaasbeek
Met de steun van Stad Gent, de Vlaamse
Overheid, de Tax Shelter-maatregel van de
Belgische Federale Overheid via Flanders
Tax Shelter

Deze voorstelling behandelt o.a. het thema van
seksueel misbruik. Heb je hier achteraf vragen bij?
Bel dan 1712 en praat er in alle vertrouwen over.

OPERA GENT

wo 1, do 2, vr 3 feb om 20:00u

Duur van de voorstelling: ca. 1 uur 45 minuten

Beste toeschouwers,

De voorstellingen van Vonk zijn een vaste waarde geworden in het programma van Opera Ballet Vlaanderen. Vonk zet in op inclusie, talentontwikkeling, participatie en experiment en ontstond in het seizoen 2019-'20 als een derde pijler naast Opera en Ballet. Lisi Estaras met een groots opgezet stadsproject op muziek van een Argentijnse tangovernieuwer, Tom Goossens met een eerste operaregie i.s.m. het Youth Orchestra Flanders, Kyoko Scholiers met het Kinderkoor in een muziektheatervoorstelling die door het land toerde: dat zijn de buitenbeentjes die dankzij Vonk een centrale plek krijgen in het podiumlandschap, namelijk op de scène van de Opera. Met de ondersteuning van dit eerste ambitieuze project binnen laGeste, gecreëerd door Lisaboa Houbrechts, werkt Vonk samen met een operaregisseur in wording. Opera Ballet Vlaanderen leverde een substantiële bijdrage aan het creatieve proces. Vocal coach en repetitor Pedro Beriso, verbonden aan het huis, heeft de muzikale leiding in handen en maakte arrangementen van Bachs muziek. Drie jonge zangers, die al meermaals hun opwachting maakten in de producties van OBV, krijgen solistische rollen toebedeeld en muziekdramaturg Piet De Volder koos samen met Lisaboa Houbrechts sleutelmomenten uit de *Passies* van Bach. Het Symfonisch Orkest van OBV speelde de opname in.

laGeste ontstond uit de erfenis van les ballets C de la B en kabinet k. Het is een Gents dansgezelschap met aandacht voor alles waarin het lichamelijke centraal staat. *Written by the body*, is de baseline. In het werk van Lisaboa Houbrechts is net dat aan de orde: ze schrijft vanuit haar eigen lichamelijke. Dat is niet perse hetzelfde als autobiografisch, ook al vormt haar familiegeschiedenis de achtergrond waartegen ze *Vake Poes; of hoe God verdween* situeert. Er lopen nogal wat oude connecties vanuit les ballets C de la B doorheen de cast die mee het basisvertrouwen geven voor dit grootschalige project. Elsie de Brauw werkte eerder mee aan *tauberbach*, Boule Mpanya zat in *Coup Fatal, nicht schlafen* en *Requiem pour L.* en Philippe Thuriot was de leider van het accordeonorkest in *La Tristeza Complice*. Ook werd eerder samengewerkt met OBV voor de succesvolle remake van *C(H)CEURS 2022*. Dat midden in het repetitieproces van *Vake Poes* een week in de zaal van Opera Gent kon worden gewerkt met alle techniek (decor, licht en geluid) is een zegen gebleken voor dit project.

In de voorstelling komen verschillende tradities bijeen, acteurs en zangers, kinderen en live-muziek. De diversiteit van leeftijden en achtergronden is een vruchtbare voedingsbodem gebleken. Toch is de aanwezigheid van de kinderen op de scène deze keer wel heel bijzonder. Ze zijn slachtoffer, stille getuige, heropvoerder (van geweld) en heropvoeder. Maar zonder hun lijfelijke bijdrage krijg je dit verhaal niet verteld. Daarom: hulde aan de ontembare kinderen in *Vake Poes*!

Jan Vandenhouwe
Artistiek directeur Opera Ballet Vlaanderen

Hildegard De Vuyst
Artistiek leider laGeste

‘*Written by the body*, is de baseline van laGeste. In het werk van Lisaboa Houbrechts is net dat aan de orde: ze schrijft vanuit haar eigen lichamelijke’

Lisaboa Houbrechts schrijft en ensceneert een familie-epos dat drie generaties overspant. Centraal staat de twaalfjarige Kleindochter aller Kleindochters die zich aan het eind van een lange geschiedenis bevindt en in de verborgen trauma's van het verleden duikt. *Vake Poes; of hoe God verdween* vertelt het verhaal van een familiale zenuwzinking waarbij Vake Poes en zijn zoon hun geloof opofferen en Jezus aan het kruis nagelen. Dat tot grote wanhoop van Moeke Poes die haar familie vroom en rein wil houden. Lisaboa Houbrechts vervlecht fragmenten van de *Johannespasie* van J.S. Bach met eigen teksten en zoekt een vorm voor het onzeggbare; hoe de dood van Jezus zich verbindt met het geheime lijden van hen die getekend zijn door trauma's.

Lees meer op lageste.be

HET PUIN VAN EEN FAMILIE- GESCHIEDENIS

Hildegard De Vuyst

Ik leerde Lisboa Houbrechts kennen na haar Kuiperskaai-periode. Ze had met Victor en Romy Louise Lauwers, met Pauwel Hertmans en Oscar van der Put een collectief gevormd dat zich onderscheidde door vrij monumentaal theaterwerk met een sterke beeldende en lichamelijke component. Het was genoemd naar de Gentse straat waar de leden van het collectief een loft deelden. Ze werden beschouwd als de gedoodverfde erfgenamen van de Needcompany wegens de familiale banden en de stilistische verwantschap. Toen deed Houbrechts iets bijzonders: ze onttrok zich aan de opvolging die uitgetekend leek, en ze ging, daarin ondersteund door het P.U.L.S.-programma van Toneelhuis, haar eigen weg. Dat programma was bedacht om makers klaar te stomen voor de grote zaal, met mentoren uit de generatie theatermakers uit de vruchtbare jaren 1980. Op die manier kwam Houbrechts voor een stage terecht bij *Requiem pour L.* van Alain Platel, waar onze wegen voor het eerst kruisten.

Ik coördineerde toen het residentieprogramma bij les ballets C de la B, wat ons in staat stelde mee de schouders te zetten onder *Breugel*, een tekst van haar hand die ze zelf regisseerde. Ik heb altijd gedacht dat *De Dulle Griet* een meer adequate titel zou zijn, want die Griet is het hoofdpersonage, het manwijf, dat als een rover wordt gelabeld en misbegrepen, door haar schepper, de schilder Breugel, maar ook door de geschiedenis. Misschien reedt deze niet nader gendergedefinieerde creatuur wel de meubelen in de ondergaande wereld die Breugel

schildert? Met die problematiek haakt Houbrechts aan bij eigentijdse thema's die ze op een geheel eigen wijze naar haar hand zet.

Om haar punt te maken reist de Dulle Griet door de geschiedenis van de vrouwbeelden: van Pallas Athene over de maagd Maria naar de Elizabethaanse tijd en de strijdende Margaretha van Parma. Ik heb het idee dat Houbrechts zelf graag een tijdreiziger zou zijn. Als schrijver permitteert ze zich door de geschiedenis te reizen en er de brokstukken op bijna kubistische wijze van aan elkaar te lijmen. Dat doet ze ook in *Vake Poes*; of hoe God verdween. Het hoofdpersonage is weliswaar een bullebak van een vent maar we kijken ook naar hem door de vergevende ogen van de Kleindochter aller Kleindochters, een personage larger than life. Zij reist mee naar de jeugd van Vake Poes, zijn kindertijd, waarin hij als koorknaap zong en als misdienaar geen verweer had tegen de pastoor die hem gebruikte voor eigen genot. Geen wonder dat de opkomst van het nazisme voor hem aanvoelde als een bevrijding. De nazi's maakten in de ogen van Vake Poes een eind aan de heerschappij van de pastoors. Schoksgewijs verlaten we het perspectief van de grootvader voor dat van Moeke Poes, zijn vrouw en hun enige zoon. We stappen met grove voeten door de geschiedenis: van de jaren '40 van de vorige eeuw via de bevrijding naar de jaren 1970, waarin de zoon op zijn beurt slachtoffer wordt van misbruik door de broer van Moeke Poes die zwaar geblutst uit de werkkampen is teruggekeerd. Doorheen dat multiperspectief van

brokken geschiedenis, grote en kleine, doemt het beeld op van een krakkemikkig doorgeven van seksueel misbruik over generaties heen.

Houbrechts ademt grote gebaren. Niet alleen in de familiegeschiedenis die ze behandelt, ook in de beelden die ze maakt en de muziek die ze daarbij gebruikt. Ze grijpt naar Bach in die bijzondere combinatie van plat en hemels, banaal en heilig. *Erbarme dich* combineren met de scène van seksueel misbruik kan van slechte smaak getuigen voor sommigen, ik neem er gif op in dat je het nooit nog los van elkaar kan horen, dat deze Bach-hit er voor eeuwig mee besmet is. Ook de combinatie tussen opgenomen barokmuziek, live-zang en elektronische samples of soundtrack zal voor de puristen een brug te ver zijn. Maar Houbrechts zet graag alle middelen in om een visceraal effect te veroorzaken van schuld en erkenning én schaamte, empathie én afgrijzen.

De zwarte kubus op de scène is een mystieke ruimte, maar als hij openvalt toont hij de ingewanden van intrafamiliaal geweld en emotionele armoede. De hogepriester (Boule Mpanya, die ook de recitatieven van de evangelist zingt) vertegenwoordigt

een spirituele kracht die zich onttrekt aan de anekdotiek van het misbruik in de Kerk. Vader en zoon ontketenen als slachtoffers van religieuzen en kwezels een beeldenstorm die zich richt tegen de Christus die ze opnieuw kruisigen. Die Christus neemt de vorm aan van een lappenpop, een zwarte pop van wit krantenpapier. Net als in de passieverhalen van Johannes of Matteüs waar Bach zijn muziek op baseert, moet Jezus boeten voor onze zonden. Houbrechts doet net iets anders dan een laattijdige afrekening met God: ze revolteert bij monde van Moeke Poes ook tegen een bepaald godsbeeld dat nauw aanleunt bij het beeld van stereotiepe mannelijkheid, van (al)macht en (daad)kracht. Samen met de Christus verdwijnt ook een bepaald manbeeld dat opgeruimd mag worden. Houbrechts maakt de baan vrij voor de Kleindochter. Die mag zich uitleven in een omarming van het spirituele en een nieuwe (gender)identiteit die de oude tegenstellingen overstijgt. In die zin raakt *Vake Poes; of hoe God verdween* niet zozeer aan de reproductie van seksueel misbruik over generaties heen als wel aan de rehabilitatie van Het Vrouwelijke, in een soort mythische verbinding van geschiedenis en genetica.

‘Houbrechts ademt grote gebaren.
Niet alleen in de familiegeschiedenis die
ze behandelt, ook in de beelden die ze
maakt en de muziek die ze daarbij gebruikt’

VERERING, VERNEDERING, HELING

Piet De Volder

Over Bachs *Johannespasie* in
Vake Poes; of hoe God verdween

'O große Lieb, o Lieb ohn alle Maße,
Die dich gebracht auf diese Marterstraße!
Ich lebte mit der Welt in Lust und Freuden,
Und du mußt leiden!'

'O grote liefde, o onmetelijke liefde,
die u op deze martelweg heeft gebracht!
Ik leefde met de wereld in lust en vreugde
en u moet lijden!'

Koraal uit Bachs *Johannespassie*

Herr, unser Herrscher... Heer onze Heerser... Het openingskoor van de *Johannespassie* van Johann Sebastian Bach dendert de zaal in bij aanvang van *Vake Poes; of hoe God verdween* van Lisaboa Houbrechts. Een wervelende opener met spelende kinderen, broeders, zangers, aanbidding en een celebrant die rituelen uitvoert. Het samenspel van theatrale actie en muziek vertelt veel tegelijk. Sport, camaraderie, religie, extase – het vloeit allemaal ineen. Een scène die ons verplaatst naar een katholieke broederschool in een fictief Vlaanderen in de jaren 1940. Het is een setting die vertrouwd aandoet maar die toch ontdaan is van anekdotiek en realistische details. Als heerser domineert Jezus Christus het leven van de schoolkinderen. De broeders sporen hen aan te volharden in de toewijding en verheerlijking van Christus/God, evenredig met de fysieke grenzen die ze in de sport verleggen. Verheerlijking vormt de ruggengraat van Bachs *Johannespassie*. Niet toevallig zijn de allerlaatste woorden van het imposante werk: *Ich will dich preisen ewiglich!* ofte *Ik zal u eeuwig prijzen!* Ze resoneren perfect met de 'Ruhm' ('roem') en het 'Verherrlicht' ('verheerlijkt') uit het openingskoor. Het Johannesevangelie legt de nadruk op Christus als koning, als gezant van God. Zijn lijden en kruisiging, waarnaar het woord 'Niedrigkeit' ('vernederig') verwijst in het openingskoor, vormen zoiets als een tijdelijke, menselijke 'passage', terug naar vereniging/hereniging met God de Vader in de hemel. De muziekdramatische curve van de *Johannespassie* is er dan ook een van opgang – menselijke ondergang – goddelijke heropstanding. Het afwisselend verheerlijken, vernederen en aanvallen van de Christusfiguur is ook een wezenlijke dynamiek in Houbrechts' voorstelling, die gekristalliseerd wordt in de contrasterende omgang met geloof bij de protagonisten Vake en Moeke Poes. Vake Poes werd als schooljongen geïndoctrineerd door het katholicisme en groeide

uit tot een rabiate hater van alles wat naar religie zweemt. Moeke Poes is een uitermate godvruchtige vrouw, die schippert tussen het strikte, kerkelijke geloof en mystiek, maar die liever wegkijkt van het misbruik door de Kerk waarvan haar echtgenoot en zoon het slachtoffer zijn geworden.

ESSENTIËLE SPELER

Bachs *Johannespassie* is niet de soundtrack van *Vake Poes* maar een essentiële speler in het muziektheater dat de voorstelling brengt. Uit Bachs grootschalige werk werden cruciale momenten gekozen die nergens een illustratie van de handeling zijn, laat staan er één op één commentaar op leveren. De koren, koralen en aria's schuren vaak tegen de scènes aan. Bach wordt behoorlijk uit zijn comfortzone gehaald en weerklinkt op verschillende manieren, afwisselend groots en intiem. Er is niet alleen de vertrouwde, klassieke versie met stemmen en orkest, die ook het onderwerp is van verering (door kenners en liefhebbers). Bachs muziek weerklinkt ook hoogst kwetsbaar en intiem op de accordeon van Philippe Thuriot, die mee op de scène staat. De muziek doordringt *Vake Poes* op heel verschillende manieren en kruipt niet zelden onder de huid, in wisselwerking met de taferelen die worden opgeroepen. Opvallend is ook de integratie van een iconische aria uit de *Matteüspassie*, *Erbarme dich*, in een verhaal over vele innerlijke kwetsuren, trauma's en huiselijk geweld. Houbrechts: 'Ik voel me aangetrokken tot de manier waarop filmmaker Andrei Tarkovski in films zoals *Solaris* en *De spiegel* de muziek van J.S. Bach integreert. Vaak gaat het bij hem om het herbezoeken van herinneringen en van het verleden. Dat is precies ook aan de orde in *Vake Poes*. Via de Kleindochter aller Kleindochters proberen we toegang te krijgen tot het verdrongen verleden van het hoofdpersonage.'

‘Het afwisselend verheerlijken, vernederen en aanvallen van de Christusfiguur is ook een wezenlijke dynamiek in Houbrechts’ voorstelling, die gekristalliseerd wordt in de contrasterende omgang met geloof bij de protagonisten Vake en Moeke Poes’

PLASTISCH EN THEATRAAL

Maar waarom uitgerekend de *Johannespassie*? Van de twee integraal overgeleverde Passies van Bach geldt de *Johannespassie* als de meest dramatische en meest theatrale. Ook al kan over nuances gediscussieerd worden, het blijft een feit dat de *Matteüspassie* wijdlopijger en algemeen gesproken beschouwender en meditatiever van aard is. Bachs *Johannespassie* plaatst ons onmiddellijk in de handeling van Christus’ lijden en passie. Na de verheerlijking van het openingskoor wordt Christus meteen gevangen genomen. Er is, in tegenstelling tot de *Matteüspassie*, geen aanloop naar de tragische gebeurtenissen, zoals bijvoorbeeld het Laatste Avondmaal. Niet alleen de directheid van het dramatische verhaal maar ook het ongemeen plastische en dynamische karakter ervan, trokken Lisboa Houbrechts meteen aan. Ze herinnert zich dat ze bijzonder getroffen werd door een uitvoering onder leiding van Nikolaus Harnoncourt waarbij knapen solo-aria’s voor hun rekening namen. Deze keuze, die typisch was voor de pioniersdagen van de historische uitvoeringspraktijk, inspireerde haar om de figuur van de jonge Vake Poes een persoonlijke band met Bachs muziek toe te dichten, ondanks zijn uitgesproken anti-religieuze en anti-klerikale levenshouding. Houbrechts: ‘In Bachs *Passie* wordt het verhaal van Jezus’ lijden op een haast metatheatrale manier gebracht. Er is een verteller of evangelist die een verhaal brengt dat plots actief wordt doordat personages als Christus en Pilatus dialogeren met elkaar. De aria’s, die je kan beschouwen als monologen van het gelovige individu, fungeren als gedichten in het geheel. In Griekse tragedies worden monologen en dialogen ook afgewisseld. De monologen helpen om in het innerlijke landschap van een personage te duiken. Dat doen Bachs aria’s eveneens. En dan zijn er de koralen, die oorspronkelijk liederen zijn van de gelovige gemeenschap. Die wilde ik er zeker

in om ook rituelen en het samen bidden te tonen. De zogenaamde turbakoren, waarin het volk actief participeert, en waarin Christus’ terdoodveroordeeling en kruisiging heftig worden gevoeced, maken het geheel af. De *clash* tussen al deze lagen in Bachs muziek overtuigde mij om met de *Johannespassie* aan de slag te gaan.’

Houbrechts’ theatertekst ontstond parallel met een steeds strengere selectie van muziekdramatische sleutelmomenten uit Bachs *Johannespassie*. Niet alleen spoort de evocatie van Christus’ kruisiging met het verdriet en de wrok van Vake Poes en zijn zoon die Christus opnieuw willen kruisigen wegens het leed dat de Kerk hen heeft aangedaan. Tegelijk gaat er voor Houbrechts een helende werking uit van de muziek: ‘Het beeld van Vake Poes, die afstand wil nemen van God maar ontroerd raakt door de *Johannespassie*, terwijl hij zich enkel op zijn verzameling katten focust, creëert een bijzondere frictie tussen het ordinaire en het hogere. Het brengt ook lucht en perspectief binnen in het ternederdrukkende en soms platvloerse verhaal. Onder de woede van Vake Poes zit een diep verdriet, dat hij vertolkt in een intieme, broze versie van Bachs koraal *Wer hat dich so geschlagen*.’

MYSTIEKE KRACHT

De zoektocht naar heling, ritualiteit en geloof is de diepere laag van *Vake Poes*, aldus Houbrechts. ‘De aanvang van de *Johannespassie* raakt mij diep’, zo vertelt ze. ‘Bij beluistering ontvouwt zich een heel innerlijk landschap, waarin de zoektocht naar verbinding met het hogere centraal staat. Een zoeken dat pijn doet, zoals de dissonant klinkende hobo’s in de instrumentale introductie duidelijk maken.’ Op reis in Griekenland woonde ze een Grieks-orthodoxe dienst bij die haar deed beseffen hoe hard rituelen, als zovele manieren om die verbinding aan te gaan, binnenkomen. ‘Tussen

vijf en zes uur 's ochtends zie je langzaam aan een geloofsgemeenschap ontstaan. Het begint met een voorzanger. Geleidelijk komen broeders in burger binnen in de kerk die zich gaan omkleden achter de iconostase. Ze verschijnen daarna als priesters in gouden gewaden. Wat informeel begon, krijgt een plechtig en emotioneel karakter, ook omdat de oudste relikwie van de kerk door het indrukwekkende gezang zowat tot leven wordt gewekt. De regie van het hele ritueel, de geleidelijke opbouw ervan, dat is door en door theater! Op zo'n moment heb ik begrepen hoe groot de impact is van een religieuze beeldenwereld op een kind. Plots begreep ik wat mijn grootvader, die tot op zekere hoogte een inspiratie was voor Vake Poes, moet hebben ervaren toen hij koorzanger was. De impact van religie op iemands leven werd eensklaps duidelijk.'

Verering, blind geloof, geweld, inkeer, troost en verzoening. Het zit allemaal vervat in de expressief rijke partituur van Bachs *Johannespassie*. Het extraverte, grootse gebaar en het introspectieve houden elkaar daarbij in evenwicht. Precies daarom is Bachs *Passie* de gedroomde voedingsbodem voor Houbrechts' voorstelling waarin het

kwetsbaar-intieme en het mythisch-monumentale innig met elkaar verweven zijn. Op de troostende tonen van het slotkoor *Ruht wohl* probeert de jongste generatie in *Vake Poes* een bladzijde om te draaien en effectief heling en bevrijding te bewerkstellingen. Houbrechts: 'Vandaag zien we binnen de jongere generatie een zoektocht naar het mystieke in brede zin, als een tegenreactie op de oudere generaties die het geloof hebben geofferd vanuit de overtuiging dat God het leed niet uit de wereld helpt. Die zoektocht naar spiritualiteit krijgt gestalte in de Kleindochter aller Kleindochters, die in haar eigen lichaam duikt, op zoek naar God en naar de dingen waarmee God resoneert. Ze bewandelt een mystiek pad. Die mystieke kracht wordt door Bachs muziek nog vergroot.' *Vake Poes; of hoe God verdween* is in de woorden van de gedreven theatermaakster dan ook een voorstelling over 'de ambiguïteit van de liefde. Een voorstelling die doordrongen is van de noodzaak aan schoonheid en grootse beelden'.

Citaten van Lisaboa Houbrechts uit een interview met Ilse Degryse en Piet De Volder, 19 september 2022.

‘De koren, koralen en aria’s schuren vaak tegen de scènes aan. Bach wordt behoorlijk uit zijn comfortzone gehaald en weerklinkt op verschillende manieren, afwisselend groots en intiem’

LISABOA HOUBRECHTS / TEKST & REGIE

Lisaboa Houbrechts voltooide in 2016 de masteropleiding Drama aan de School of Arts|KASK Gent. Ze is schrijfster en regisseur van theatrale werken die zich op het snijvlak bevinden van beeldende kunst, opera en teksttheater. Houbrechts maakte haar eerste voorstellingen als schrijfster en regisseur bij het gezelschap Kuiperskaai. In 2013 ensceneerde ze *De Schepping/The Creation* en in 2014 *The Goldberg Chronicles*, gevolgd door haar wervelende bewerking van Shakespeares *The Winter's Tale* (2016) en *1095* in 2017. Van 2017 tot 2021 werkte Houbrechts binnen het meerjarige traject P.U.L.S. van Toneelhuis en realiseerde ze onder meer *Hamlet* (2018) en *Breugel* (2019). Houbrechts zette haar interesse in live-muziek op de scène verder in het aangrijpende *I Silenti* (2021). Fabrizio Cassol, die Houbrechts leerde kennen tijdens haar stage bij les ballets C de la B voor *Requiem pour L.*, een creatie van Alain Platel en Cassol, vroeg haar om *I Silenti* voor Théâtre de Namur te regisseren. Dit seizoen is Lisaboa Houbrechts ook te gast in de Comédie-Française in Parijs met een eigen bewerking van Euripides' *Medea* en maakt ze haar operadebuut met *Ik, Sekure* van Aleksander Nowak naar de roman *Ik heet Karmozijn* van Orhan Pamuk op het Malta Festival in Poznań (Polen). Vanaf september 2022 is Lisaboa vast maker en co-artistiek leiding van Toneelhuis.

PEDRO BERISO / MUZIKALE LEIDING & ARRANGEMENTEN

Pedro Beriso volgde een opleiding als pianist, zanger en dirigent aan de Escola Superior de Música de Catalunya in Barcelona. Vervolgens specialiseerde hij zich in operarepertoire en lyrische dictie in Londen aan de National Opera Studio en Covent Garden. Hij was lid van de International Opera Studio in Opernhaus Zürich van 2014 tot 2016 en sindsdien wordt hij geregeld gevraagd als pianist en zangcoach door het Gran Teatre del Liceu in Barcelona en door het Glyndebourne Opera Festival. Hij werkt nauw samen met dirigenten zoals Maurizio Benini, Vasily Petrenko, Richard Bonynghe, Alexander Joel, Trevor Pinnock, Enrique Mazzola, Fabio Luisi en Robin Ticciati. Sinds 2016 is hij een van de vaste pianisten van Opera Ballet Vlaanderen. Hij leidde er recent een aantal voorstellingen van *Così fan tutte*, in de regie van Anne Teresa De Keersmaecker en vertolkte de solopartij voor pianoforte in De Keersmaekers iconische dansproductie *Mozart/Concert Arias*. Hij selecteerde en bewerkte verschillende onbekende werken van Mozart voor het cd-album *Amadè* (Sony Music) van stersopraan Julie Fuchs. Pedro Beriso is vandaag verbonden als docent en vocal coach aan de International Opera Academy in Gent en aan de Internationale Operastudio van de Nationale Opera in Amsterdam.

PHILIPPE THURIOT / ACCORDEON, TENOR, BROEDER

Philippe Thuriots eerste muzikale invloeden ontsproten aan de jukebox en de *bal-musettes* in Le café du Village, de kroeg van zijn ouders. Hoewel hij viool en klarinet studeerde, bleef uiteindelijk zijn eerste instrument, de accordeon, op de schoot. Tijdens zijn studies aan het Koninklijk Conservatorium van Kopenhagen kwamen zijn muzikale taal en verbeelding tot bloei dankzij de ontdekking van het hedendaagse repertoire voor accordeon. *La Tristeza Complice* van Alain Platel bracht hem in aanraking met een nieuwe artistieke beleving. Dat resulteerde in samenwerkingen met grootmeesters zoals Uri Caine, Ellery Eskelin, René Lucier, Mark Feldman, Louis Sclavis en Maria Schneider. Hij speelde met Prometheus, Ictus,

Oxalys, WDR Bigband, Het Collectief, Symfonieorkest Vlaanderen, Brussels Jazz Orchestra en Klankforum Wien. Tijdens de tournee van *pitié!* met Platel nam Thuriot de *Goldbergvarianties* van J. S. Bach onder de loep. Er kwam een album uit voort en later het soloalbum *Couperin en Ravel*, allemaal bij Warner. Recente projecten zijn o.a. */ Silenti* met werk van Claudio Monteverdi (Fabrizio Cassol, Tcha Limberger), in een regie van Lisboa Houbrechts en enkele soloprogramma's: *All the Way Bach*, met improvisaties op muziek van J.S. Bach, *Made in France*. *Van Barok tot Musette*, met een improvisatorisch vlechtwerk en Scarlatti; een samenwerking met tenor Tore Denys in *Una Notte Italiana* en een *Tribute to Astor* met Carlo Nardozza (trompet).

BERT COOLS / COMPOSITIE & REALISATIE MUZIEKSCORE

Bert Cools spreekt muziek vanaf zijn kinderjaren met de gitaar als instrument. Hij ontving de Erasmus Jazz Award voor 'beste muzikant' (2010), de Gent Jazz Award 2016 met Hoera., de Klaraprijs 2019 voor beste world muziek release met *Merope - Naktès* en de Klara Prijs 2020 met het Quartet Machtelincx Cools Gouband Badenhorst. Bert Cools is voornamelijk actief in de improvisatie, electronica, folk en wereldmuziek. Naast wereldwijde concerten en componeren voor zijn eigen bands, Merope, Hoera., Book of air vvolk speelt hij geregeld mee in internationale bands zoals het Deense Efterklang, de Amerikaanse Sam Amidon, Zwangere Guy en Trixie Whitley. In 2013 richtten hij en zijn broer Stijn het kunstplatform granvat op: een 'curator based' entiteit die ver voorbij de klassieke kaders denkt en handelt. granvat presenteert het werk van de gebroeders Cools en dat van andere kunstenaars als een gebundelde collectie. De muziek op granvat wordt beschreven als dromerig en uitdagend.

STIJN COOLS / COMPOSITIE & REALISATIE MUZIEKSCORE

Stijn Cools begon zijn muzikale parcours als drummer. Tijdens de jeugd jazz-stages in Dworp volgde hij workshops bij Billy Hart en Dré Pallemmaerts. Voor hij zijn studies begon aan het Conservatorium van Brussel bij Stéphane Galland, behaalde hij diploma's in scenografie en interieurvormgeving. In 2010 was hij laureaat van de Toots Thielemans Jazz Award. Stijn Cools is meest actief in improvisatie-muziekprojecten. Naast zijn passie voor drums is hij intensief bezig met elektronische muziektoepassingen en audioproductie. Samen met zijn broer Bert Cools richtte hij het kunstplatform granvat op.

FILIP PEETERS / SCENOGRAFIE & POPPEN

Filip Peeters studeerde af aan de Karel de Grote Hogeschool Beeldende Kunst in Antwerpen (1987). Hij werkt ondertussen bijna 30 jaar als freelance scenograaf-poppensmaker en acteur-poppenspeler. Zijn naam is in de eerste plaats verbonden met het figurentheater Ultima Thule, waarvan hij van bij het prille begin mee de stijl, de vorm en de uitstraling heeft bepaald met producties zoals *Het Paard van Troje*, *Negentienhonderd*, *Zijde*, *Loop!* en de *GOMAArtrilogie*. Sinds 1997 werkt hij geregeld bij theater FroeFroe. Hij creëerde en speelde mee in *Tropoi*, *Labyrint*, *De Soldaat en Diva*. Peeters raakte bevriend met choreograaf Sidi Larbi Cherkaoui (Eastman) tijdens het productieproces van *Apocryfu*. Sindsdien reizen zijn poppen mee in Cherkaoui's dansproducties, bij o.a. *Origine* en *Southern Bound Comfort*. Daarnaast deed hij

de scenografie van *Play* en ontwierp hij het decor van *Puzzle* en *Session*. Peeters werkte ook voor de productie *Manneke tap* bij Kolonie MT, realiseerde een pop voor *Fidelio* van Walpurgis en maakte een dertigtal maskers en enkele reuzenhoofden voor *Het gaat over*, een co-productie van DeTijd, Lucas Vandervost en hetpaleis.

OUMAR DICKO / KOSTUUMONTWERP

Oumar Dicko is een Belgisch-Malinese ontwerper, performer en dichter. Hij studeerde in 2020 af als master in Fine Arts Fashion aan de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten in Gent en werkte momenteel in België. Hij presenteert zijn werk in heel Europa en West-Afrika en nam deel aan verschillende modeweken in Parijs, Abidjan en Dakar. Door zijn achtergrond als danser en ervaringen in verschillende domeinen laveert hij vloeiend tussen verschillende kaders. Zijn laatste project in het theater was als performer en kostuumontwerper voor het gezelschap BLOET van Jan Decorte en Sigrid Vinks.

FABIANA PICCIOLI / LICHTONTWERP

Fabiana Piccioli studeerde filosofie aan de Universiteit La Sapienza in Rome. Zij leerde, na een korte Europese carrière als danseres, productiemanagement tijdens haar werk voor het Romaeuropa Festival. In 2005 kwam Piccioli bij Akram Khan Company als technisch directeur, waarna ze doorgroeide tot lichtontwerpster. Als freelance licht- en decorontwerpster heeft ze sinds 2014 werk gecreëerd voor onder meer Royal Opera House, de Koninklijke Deense Opera, Opéra de Paris, Teatro La Scala, Scottish Opera, Opera National du Rhin, Opera de Lille, de Nationale Ierse Opera, Ballet de Lyon, Göteborg Ballet, Fins Nationaal Ballet, Ballet Vlaanderen, English National Ballet, Schaubühne Berlin, Stuttgart Ballet, Royal Court, Théâtre de la Ville (Parijs), New York City Ballet, Sadlers Wells en Les Ballets de Monte Carlo. Ze heeft samengewerkt met Akram Khan, Sidi Larbi Cherkaoui, Damien Jalet, Johan Inger, Kim Brandstrup, Jeroen Verbruggen, Romeo Castellucci, Guy Cassiers en Katie Mitchell. Fabiana Piccioli won drie Knight of Illumination Awards voor dans en opera.

HILDEGARD DE VUYST / DRAMATURGIE

In 1994 werkte Hildegard De Vuyst voor het eerst als dramaturge bij LODmuziektheater. Toen LOD een jaar later *La Tristeza Complice* coproduceerde met les ballets C de la B, begon een lange samenwerking met regisseur Alain Platel voor o.a. *Iets op Bach*, *Wolf, vsprs, pitié!*, *Out of Context - for Pina*, *C(H)EURS*, *tauberbach*, *nicht schlafen* en *Requiem pour L*. Zij werkte als freelancer ook samen met choreografen Koen Augustijnen (*To crush time*) en Sidi Larbi Cherkaoui (*Rien de rien*). In 2001 ging De Vuyst aan de slag bij de Brusselse KVS, onder leiding van Jan Goossens, en samenwerking die vanaf 2016 doorliep in het Festival de Marseille tot 2021. Dankzij Platel kwam De Vuyst in 2004 voor het eerst in Palestina. Dat leidde tot PASS (de Performing Arts Summer School), een langetermijnproject met jonge Palestijnse podiumkunstenaars dat ze sinds 2007 coördineert, in samenwerking met KVS, les ballets C de la B en de A.M. Qattan Foundation in Ramallah. Vanaf 2016 maakte De Vuyst deel uit van de ploeg van les ballets C de la B en zette ze mee haar schouders onder de transitie, die in 2023 leidde tot een fusie met kabinet k onder de nieuwe naam laGeste.

PIET DE VOLDER / MUZIEKDRAMATURGIE

Piet De Volder studeerde musicologie aan de UGent. Hij is verbonden als dramaturg aan Opera Ballet Vlaanderen. Als (muziek)dramaturg voor het huis verleende hij zijn medewerking aan *Lulu* en de integrale *Der Ring des Nibelungen*, telkens in producties van Ivo van Hove; aan *Pelléas et Mélisande*, in een regie van Sidi Larbi Cherkaoui en Damien Jalet en aan *Der Schmied von Gent* (Schreker) en *Der Silbersee* (Weill), beide in producties van Ersan Mondtag. Bij Edizioni Suvini Zerboni (Milaan) en Fundación Autor (Madrid) bracht hij publicaties uit rond de Spaanse componist Luis de Pablo (1930-2021). In 2011 publiceerde De Volder met Prof. Dr. Francis Maes (UGent) bij LannooCampus (Leuven) *Opera: achter de schermen van de emotie*, een bundel essays over operakritiek en -dramaturgie. In het seizoen 2022-'23 verzorgt De Volder tevens de muziekdramaturgie voor de nieuwe productie van *Tristan und Isolde* in Opera Ballet Vlaanderen, in een regie van cineast Philippe Grandrieux, en van de Vonk-productie *Kruisocht* (Johan De Smet). De Volder is ook actief als docent dramaturgie aan de International Opera Academy Gent.

STEFAAN DEGAND / VAKE POES

Acteur en regisseur Stefaan Degand studeerde toneel aan Studio Herman Teirlinck in Antwerpen. Hij werkte mee aan talloze theatervoorstellingen, films en tv-producties. In het theater was hij tot dusver te gast bij Toneelhuis, KVS, LODmuziektheater, Transparant, Walpurgis, Dogtroep, Abattoir Fermé, Theatercompagnie, Theater Zuidpool, Artemis, Theater Antigone, Mexicaanse Hond, Orkater, Het Gevolg, Het Banket, De Schone Compagnie, Compagnie Marius, De Roovers, De Koe en het paleis. Daarnaast werkt hij geregeld in muziektheater met onder meer Oxalys, Le concert spirituel, Antwerp Symphonic Orchestra, Symfonieorkest Vlaanderen en met Opera Ballet Vlaanderen. Later dit seizoen vinden we Degand terug in Opera Ballet Vlaanderen als Bartolo in Tom Goossens' nieuwe productie van *Le nozze di Figaro*. Degand is bij het brede publiek ook bekend als auteur van de bestseller *Dag liefde, met Mila gaat het goed en ik klungel lekker verder*.

ELSIE DE BRAUW / MOEKE POES

Elsie de Brauw is een van de meest geprezen actrices met een lange carrière in film, televisie en theater. Ze staat bekend om haar staat van dienst in het theater en won tweemaal de Theo D'Or voor *Gif* van NTGent (2011) en voor haar hoofdrol in *Opening Night* van Toneelgroep Amsterdam (2006). Ze heeft voor deze prijs ook twee nominaties op haar naam staan voor haar rol in *Zus van* (2005) en *Vrijdag* (2003). Sinds 2018 maakt Elsie deel uit van het vaste ensemble van Schauspielhaus Bochum en vertolkt ze zowel Nederlands- als Duitstalige rollen. Behalve met Johan Simons werkte ze samen met vele andere regisseurs zoals Alain Platel, Luc Perceval, Ivo van Hove, Alvis Hermanis, Jossi Wieler en Sarah Moermans. Voor haar rollen in film en televisie werd zij 5 keer genomineerd en won zij 3 prijzen, waaronder een Gouden Kalf voor Beste Hoofdrol in de film *Tussenstand* (2007). Recente films zijn *Drijfzand*, *Zee van Tijd* en de Duitse film *Zum Tod Meiner Mutter*, die in première ging op de Berlinale 2022.

PIETER AMPE / PATER HAAGBRAAG, NONKEL PAUL
Danser, choreograaf en performer Pieter Ampe groeide op in Gent en woont in Brussel. Na vrolijke jaren in theaterateliers in KOPERGIETERY in Gent ging hij dans studeren in Salzburg, Arnhem en Brussel. Ampe danste in *The Song van Rosas* (2009) en maakte verschillende voorstellingen in CAMPO (2009-2016) waar hij wereldwijd mee toerde. Hij choreografeerde voor Carte Blanche (Noorwegen) en Iceland Dance Company. Sinds 2020 danst Pieter Ampe voor *Damaged Goods* / Meg Stuart in de productie *Cascade*.

EDDIE MAY DUMONT / DE KLEINDOCHTER ALLER KLEINDOCHTERS

Eddie May Dumont is al enkele jaren lid van de jeugdateliers van KOPERGIETERY (Gent). Als expressieve, enthousiaste, vrolijke tiener houdt ze ervan op een podium te staan en een publiek te entertainen. Daarnaast heeft ze een grote affiniteit met dieren en paarden in het bijzonder, wat haar andere, rustige en beheerste kant naar boven haalt.

JULES DORNÉ / JONGE VAKE POES, PUNKER

Al sinds Jules Dorné klein was, was hij aan het dansen en probeerde hij alles wat op het scherm gebeurde na te spelen. In mei 2021 kreeg hij de kans mee te doen in twee commercials (*Bebat* en *Dag Allemaal*) en kort daarna mocht hij starten bij *Daens*, de musical. Hij vertolkte de hoofdrol in de kortfilm *The Darkness Devours* en in de zomer van 2022 sprak hij de rol in van de jongen Tijn in de stop-motion film *De Wraak van Knor*, winnaar van diverse prijzen en te zien in de bioscoop vanaf februari 2023. Jules Dorné speelde ook al in drie kindervoorstellingen bij Theater Top in Ename. Hij houdt enorm van muziek, speelt piano en is gek op zingen.

DRISS VANDEKERCKHOVE / SCHOOLJONGEN, PUNKER

Driss Vandekerckhove is tien jaar en de jongste van drie. Hij houdt van hiphop, basket en theater maar ook van de scouts, lasagne en poema's. Hij volgde twee jaar Woord aan de Academie en speelt saxofoon. Door mee te spelen in een theaterstuk met een professioneel gezelschap wil hij veel leren en hij kijkt ook al uit naar de tournee.

FERRE VEREECKEN / SCHOOLJONGEN, PUNKER

Ferre Vereecken wordt al sinds zijn eerste levensjaren aangetrokken door muziek en geeft thuis graag showtjes. Voor de muziekschool was hij nog te jong maar gelukkig was er de musicalvereniging. Daar ontdekte hij de wonderde wereld van zang, dans en drama door de weekendlessen en kampjes die er werden georganiseerd. Naast de wekelijkse lessen waren er toonmomenten en opvoeringen. Zo kreeg hij helemaal de smaak te pakken en ging hij ervan dromen ooit mee te spelen in een musical. Tijdens de zomer van 2021 deden Ferre en zijn papa mee met *Melvius aan de Leie*, een stuk op locatie van Ballet Dommage. Ferre speelde ook mee in de musical *Sound of Music* en *Charlie and The Chocolate Factory*.

WOLF DE GRAEVE / BROEDER, NAZI, DE JONGE PAPA
Wolf De Graeve is een jonge kerel uit de streek rond Brussel die het liefst van al vrij wil kunnen bewegen. Hij kiest zijn eigen weg en volgt niet de gebaande paden. In zijn vrije tijd staat hij het liefst op zijn skateboard of surfplank. Zijn grote droom is acteren, spelen, dansen en bewegen. Dat ontdekte hij op zijn 9 jaar, toen zijn 'tante Tiet' hem mee nam op de scène in de muziekacademie van Dilbeek. Ook in breakdance kan Wolf De Graeve ritme en melodie op zijn typische manier tot expressie brengen.

BOULE MPANYA / EVANGELIST

Boule Mpanya groeide op in Kinshasa. Zijn vader hield ervan thuis muziek te maken en te feesten. Mpanya begon als zanger bij een kerkkoor en vormde later met zijn oudere broer en enkele vrienden zijn eerste orkest. Dat leidde hem naar andere horizonten en ontdekkingen totdat hij ging samenwerken met de muziekgroep Washiba. De KVS in Brussel bood hem de kans zijn expertise in te zetten voor *Coup Fatal* van Fabrizio Cassol en Alain Platel. De samenwerking met Platel werd in 2016 voortgezet met de voorstelling *nicht schlafen* en *Requiem pour L.* in 2018 van Fabrizio Cassol en Alain Platel. Boules huidige muzikale projecten zijn beïnvloed door alle reizen die hij heeft gemaakt en alles wat hij heeft meegemaakt. Hij noemt het 'hybride muziek'. Boule Mpanya heeft samen-gewerkt met vele internationale artiesten zoals Rokia Traoré, Marie Daulne (Zap Mama), Fabrizio Cassol, Fredy Massamba en Boddhi Satva.

ELISA SOSTER / BROEDER, SCHOOLJONGEN, PUNKER

De Italiaanse sopraan Elisa Soster studeerde fluit en zang aan het Conservatorium van Valle d'Aosta. Sinds haar operadebuut als Gilda/*Rigoletto* in het Russische Magnitogorsk Opera en Ballet Theater in 2017 heeft ze verschillende rollen vertolkt, gaande van het barok- tot het hedendaagse repertoire. In dat laatste genre heeft ze een oprechte interesse, waardoor ze heel wat rollen creëerde voor wereldpremières zoals Caterina in *Silent City* (Nigel Osborne) en de solistische delen verzorgde van Wim Henderickx' *Revelations* en *A Matter of Triumph and Void*. Als studente van de International Opera Academy Gent werkte ze mee aan de jeugdvoorstelling *Petit Pelléas, Demons, Witches and Madness*, de balletvoorstelling *Furioso* en *Lohengrin*. Na het einde van haar zangstudie in 2019 werd ze lid van het Jong Ensemble van Opera Ballet Vlaanderen. In die hoedanigheid werkte ze mee aan de Vonk-productie *Liebestod* en werd ze geëngageerd als Sophie/*Werther*, Najade/*Ariadne auf Naxos*, Mädchen/*Aufstieg und Fall der Stadt Mahagonny*, Noth/*Faust* en als understudy voor de titelrol in Henderickx' *De bekeerlinge*. Elisa Soster was recent mee te maken in OBV in *Ernani* van Verdi en later dit seizoen vertolkt ze de rol van Barberina in de nieuwe productie van *Le nozze di Figaro*.

ZOFIA HANNA / BROEDER, MAMA, NAZI, PUNKER
Mezzosopraan Zofia Hanna studeerde aan de Conservatoria van Antwerpen en Amsterdam. Daarna was ze lid van de Dutch National Opera Academy, waar ze rollen zong als Donna Elvira in *Don Giovanni*, de titelrol in *Cendrillon* van Massenet, Clara in *The Mother of Black-Winged Dreams* van Hanna Kulenty en Gertrud in Humperdincks *Hänsel und Gretel*. Daarnaast kreeg Hanna de kans om andere rollen te ontdekken, waaronder Cherubino en Dorabella in *Così fan tutte* en Charlotte in Massenets *Werther*. In 2017 won Hanna de Concorso Toscanini in Brescia.

Twee jaar later nam ze deel aan het Alvarez Young Artist Programme van Garsington Opera, waar ze werkte met dirigenten zoals Jac van Steen, Justin Doyle en Laurence Cummings, en met de regisseurs Paul Curran en Martin Duncan. In 2019 trad ze op als Mercédès in *Carmen* van Music Hall Productions. Bij Opera Ballet Vlaanderen was Hanna eerder te zien als Blumenmädchen in *Parsifal* (2017), Woudgeest in *Rusalka* (2019) en Lady Macbeth in *BANKE!* (2019), een bewerking van Verdi's *Macbeth* voor kinderen door Tom Goossens, en in diverse solorollen in *Szenen aus Goethes Faust* van Robert Schumann.

ALBERTO MARTÍNEZ / BROEDER, JEZUS, MEESTER CREMERS

De Spaanse bariton Alberto Martínez studeerde fluit en zang aan het Conservatorium van Salamanca en behaalde het diploma van Master in de Opera aan het Conservatorium van Valencia. Daarna vervolmaakte hij zich aan de International Opera Academy in Gent. Op zijn repertoire staan rollen als Guglielmo/*Così fan tutte*, Nardo/*La finta Giardiniera* en titels als *The Fairy Queen* (Purcell) en *Brundibar* (Krása). Hij trad op in de zarzuela's *El Barbero de Sevilla* (Gimenez & Nieto), *El barberillo de Lavapiés* (F.A. Barbieri) en *La del Manojó de Rosas* (P. Sorozabal). Hij werkte met dirigenten Javier Castro, Jordi Francés, Eduardo López Banzo en Antonio Lajara en met regisseurs Guy Joosten, Wolfgang Gruber, Lucija Brnic en Paco Azorín. Alberto Martínez verzorgde recitals in prominente theaters en zalen, zoals het Teatro Liceo de Salamanca, Teatro Principal de Burgos, Auditorio Nacional de Música in Madrid, Palau de la Música en Palau de les Arts Reina Sofía in Valencia. Hij verleende zijn medewerking aan diverse producties van Opera Ballet Vlaanderen en was er recent te zien in Verdi's *Ernani*. Martínez was tevens te gast in Muziekcentrum De Bijloke (Gent), het Concertgebouw Brugge, Flagey en BOZAR en bij Muziektheater Transparant.

SYMFONISCH ORKEST VAN OPERA BALLEET VLAANDEREN

Het Symfonisch Orkest van Opera Ballet Vlaanderen begeleidt de opera- en balletproducties van het huis en profileert zich in symfonische concerten en muziektheaterprojecten (Vonk). Het omvat een zeventigtal vaste musici. Sinds de oprichting van het orkest in 1989 onder Rudolf Werthen stond het onder leiding van chef-dirigenten zoals Stefan Soltesz, Marc Minkowski, Massimo Zanetti, Ivan Törzs en Dmitri Jurowski. Onder de baton van Alberto Zedda realiseerde het orkest cd- en dvd-opnamen van opera's van Gioachino Rossini – *Semiramide*, *Otello* en *Armida* – en van zijn *Stabat Mater*. Het orkest maakt geregeld zijn opwachting in het buitenland (bijvoorbeeld in Luxemburg, Parijs, Rotterdam en Edinburgh) en stond onder leiding van vooraanstaande gastdirigenten zoals Ingo Metzmacher, Donato Renzetti, Elishu Inbal, Silvio Varviso en Leif Segerstam. Met ingang van het seizoen 2019-2020 dirigeert muziekdirecteur Alejo Pérez het Symfonisch Orkest van Opera Ballet Vlaanderen op vaste basis. In 2021 werd het orkest genomineerd als 'Best Orchestra' op de International Opera Awards.

SYMFONISCH ORKEST OPERA BALLET VLAANDEREN

VIOOL I

Maximilian Lohse,
concertmeester
Katelijne Vinkeroye
Mikolai Türschmid
Ann Vancoillie

VIOOL 2

Nandor Farkas
Fabrice Dambrin
Cécile Greer

ALTVIOOL

Regina Beukes
Luc Fierens

CELLO

Hans-Ludwig Becker
Christoph Gerlach

CONTRABAS

Johan Leyers

FLUIT

Sarah Ouakrat
Ben Boelens

HOBO

Ilona Ingels
Tom van de Graaf

FAGOT

Rémy Roux

POSITIEFORGEL

Pedro Beriso

PRODUCTIE (OBV)

MANAGER VONK
Lise Thomas

MANAGER MUZIEK
Eva Knapen

DRAMATURGIE
Piet De Volder

SYNCHRONISATIE BOVENTITELS
Sofie Dhaenens (Capiche)

PRODUCER
Veerle Francke

TECHNISCHE
PRODUCTIELEIDING
Rosemarie Allaert

COÖRDINATOR PARTICIPATIEVE
WERKING
Lotte Suvée

COÖRDINATOR EDUCATIEVE
WERKING
Josephine Schreibers

COÖRDINATOR KOOR-
EN ORKESTREGIE
Christophe De Tremerie

KOOR- EN ORKESTREGIE
Didier Van Acker
Robbe Van Doorselaere
Lynn Sinnesael
Marit Lindø

TECHNIEK

TECHNISCH ONTWERPER
Bert Serneels

REKWISIETENATELIER

COÖRDINATOR REKWISIETEN
Sophie Vrielynck

BRIGADIER REKWISIETEN-
ATELIER
Carmen Van Nyvelseel

KOSTUUMATELIER

SUPERVISOR KOSTUUMOPSLAG
& KLEDERS
Frederique Dauwe

KLEDER
Silke De Greve

BELICHTING/VIDEO/AUDIO

DIENSTHOOFD BELICHTING,
VIDEO, AUDIO, SPECIAL EFFECTS
Glen D'haenens

ADJUNCT HOOFD BELICHTING,
VIDEO, AUDIO
Jan Vereecken

BRIGADIER BELICHTING,
VIDEO, AUDIO
Bjorn Hofman

BELICHTER
Liam Van Belle
Kim Berckmoes
Stefan Van Den Eede
Maarten van Tright

SPECIALIST SPECIAL EFFECTS
Eric Geirnaert

SPECIALIST AUDIO
Jonathan Baltussen
Carlo Thompson

PODIUMTECHNIEK

DIENSTHOOFD PODIUM-
TECHNIEK
Guy Peeters
Gino Jacobs

ADJUNCT DIENSTHOOFD
PODIUMTECHNIEK
Tom Van Cauwenberge
Peter Schillewaert

BRIGADIER PODIUMTECHNIEK
Gaetan Favier

PODIUMTECHNICUS
David Van Ael
Ken Janssens
Joe Gamon
Jan Quasters
Stijn Van Buggenhout
Joe Gamon
Yorick Janssens
Eskil Waldetoft
Ahmed Mostafa Abelkader
Abdelrahman
José Ramirez Cacharro

DIRECTIE OPERA BALLET
VLAANDEREN

ALGEMEEN DIRECTEUR
Jan Raes

ADJUNCT ALGEMEEN DIRECTEUR
Kiki Vervloessem

ARTISTIEK DIRECTEUR
Jan Vandenhouwe

MUZIEKDIRECTEUR
Alejo Pérez

BIJDRAGEN

Hildegard De Vuyst, *Vake Poes; of hoe God verdween*. Originele bijdrage, januari 2023.

Piet De Volder, *Vernedering, verering, heling*. Originele bijdrage, december 2022.

BEELDEN

Repetitiefoto's © Kurt Van der Elst

SAMENSTELLING EN REDACTIE

Caroline Eliano (laGeste),
Piet De Volder en Ilse Degryse

GRAFISCHE VORMGEVING

Lodewijk Joye
Merel Conaert

DRUK

Stevens Print

V.U.

Opera Ballet Vlaanderen
Jan Raes
Van Ertbornstraat 8
2018 Antwerpen

Alle rechthebbenden die menen aan deze uitgave aanspraken te kunnen ontlenen, worden verzocht contact op te nemen met de uitgever.

Gedrukt op 100% gerecycleerd papier.

MET DE STEUN VAN

HOOFDPARTNER

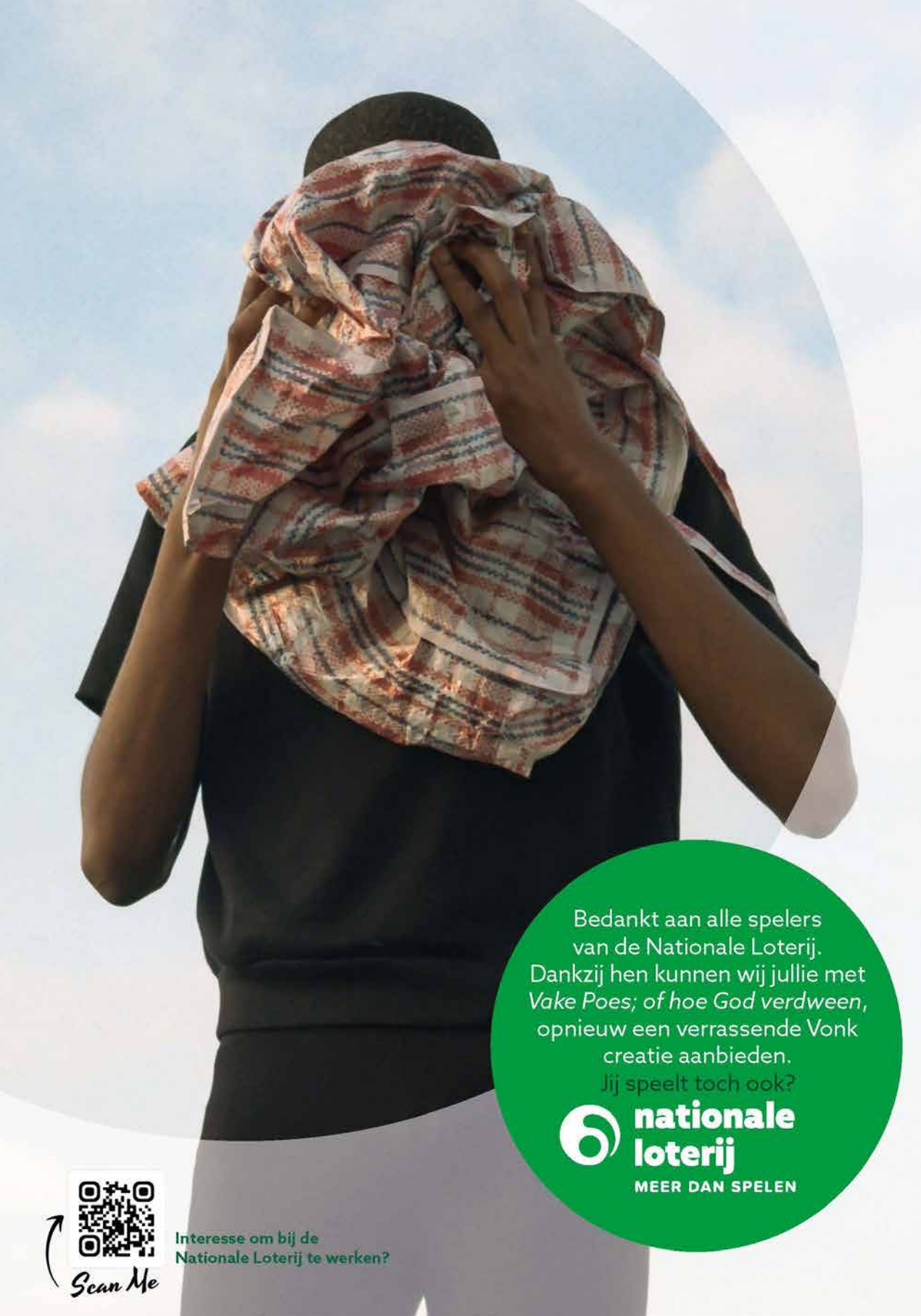

MEDIAPARTNERS

De Standaard

Met dank aan alle collega's van Opera, Ballet en Vonk, het Muziekdepartement, Dramaturgie, Centrale planning & productie, het Technisch team, Marketing & public relations, Partnerships & development, de Facilitaire diensten, Human resources, Preventie & welzijn, Financiën, de Raad van bestuur en de Vrienden van Opera Ballet Vlaanderen. Het volledige team vind je op operaballet.be

Bedankt aan alle spelers
van de Nationale Loterij.
Dankzij hen kunnen wij jullie met
Vake Poes; of hoe God verdween,
opnieuw een verrassende Vonk
creatie aanbieden.
Jij speelt toch ook?

 **nationale
loterij**
MEER DAN SPELEN

Interesse om bij de
Nationale Loterij te werken?

 Scan Me

V

OPERABALLET.BE

O

K

N

meerstemmig platform
voor artistiek experiment